

מסורת הש"ס

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

לֹא.

עין משפט
נר מצוה

ב א מ״י פ״ט מ״ל
 סתדרתו ה׳ כ סג
 עשׂין ק״ט ט״ט מ״מ ס״
 ט ספ״ן ז׳
ב ד מ״י ש׳ ה׳ ג
 ט״ט ש׳ ספ״ן ז׳
ב ג ד מ״י פ״ו מ״ל
 פזות ה׳ ה וכלסו ו
 סגמ לאזין כח ט״ט ש׳ מ״מ
 ס״ כח ספ״ן א ט״ט ז׳
ב ו ה ז מ״י ש׳ מ״ל
 ט״ט ו״ן ה׳ ו וכלסו ו
 סגמ ש׳ ספ״ן ז׳
ב ו מ״י פ״ח מ״ל
 סתדרתו ה׳ כ סג ז׳ כח מ״ס
 ט״ט ש׳ מ״מ ס״ ח ספ״ן
 א׳
ב ח ט י מ״י ש׳ ה׳ ז
 סגמ לאזין כח ט״ט ש׳
 ש׳ ספ״ן ז׳
כ ו מ״י פ״ח מ״ל
 שזחוס ה׳ ה ועשׂין
 כ״מ ט״ט ש׳ מ״מ ס״ ח
 קב ספ״ן ט״ט
ל ל מ״י פ״י מ״ל
 שזעזות ה׳ א סגמ לאזין
 רמא׳

לעזי רעש"י

קלצונ"ש. נעלים קלות.
פרמייל"ה [פירמלי"א].
הימור.

רבינו חננאל

וכן תלמיד שראה אותו
לענין א"ת חזבה לעשרי
שאלו (שאר) וכן תלמיד
שראה רבו שטועה ברין
הוא יצחניו עד שיגמר
הדיו ואח"כ יחזירנו לו
שמו. וכן תלמיד שאמר
לו רב כלו ברין לו שאני
משקר ועבשיו אני
לפלוני מנה וכופר כי
רבו עמי כדי שיתריא כי
לחתיב באתה לו אח"כ
כלום שאמר לעשות כי
שמו ג' שנושם בחד
מנה א' יעשו שנים
מזן ערש ואחד בעל דין.
וכן תלמיד שאמר מנה
שלא יטענו מחבורי מנה
שידוה לו במנה ויגלו
עליו. שבעה גם בדברים
אחרים. וכן מי שנושבו לו
מנה וטועניו בן מאהים
א"ל יכפרנו גם במנה
שנושבו בו כדי שלא
יגללו עליו שכן. שבעה. וכן
לשנים שבא עליו הדין
לבוש שחור וסמטוטין
ואחד לבוש צאנטי בן
מאה מנה שאין ניתן
ביניהם עד שיהיה מלבושו
שחור. וכן תלמיד ששאל
היה שבעה דברי בעל
דין עד שיבא חברו. הני
כלולו סמטוטיו ונבן לו
א"ת חד סמטוטיו ואח"כ
קרא מדבר שקר חרקה:
מנה לבעל דין שלא
יטעם בדבריו לדין חרקה
שיבאו חברו ת"ל מדבר
שקר חרקה. רב כנא
מנה ברין א"ל ששאל
שפע שוא. ובידוק מלא
תשא: ואשר א"ל טוב
עשה בתוך עמיו. רב
ואמר לו הכה החרקה
שמואל רב החרקה
שדש שיש עליה נטיון

וְיִרְאוּהָ וְזֹכֹת לְעֵינֵי שְׂלֵא יִשְׁתּוֹק. בַּפֿ'ס דִּסְהַדְרִין (179) נִפְסָא לֵן מֵלֵא תִגְדּוּ וּכְן דִּכֶּר 'הַשֿ'ס' בִּכְמֵה דִּזְכָּמִּי: **שְׂלֵא** אֲתַחֲיִיב לֹא שְׁבוּעָה וְלֹא יִגְדֵּל עָלֵי שְׁבוּעָה מִמְּקוֹם אַחֵר. וְאִם תֵּאמַר לְמָה יִרָא מִגְּלָגוּל שְׁבוּעָה יוֹמֵר מִשְׁבוּעָה זֹאת

לפרוע כל מה שיגלגל עליו כגון שחייב
לו הכרה ממקום אחר וכבר אפשר
גם זה ואשתמיטת עד דליהו לי
זוהי כנגד כל החוב ופרענה ליה:
שלא ישמע דברי בעל דין. צפ"ק
דסנהדרין (דף ט: מ) מפיק ליה
משמע צין ארבעה: **זה הבא**
בהרשאה. כשעושה בשביל שהוא
אלם ובעל טענות שמתעבר על ריב
לא לו אצל כשטורה להביא לחזירו
מעותיו שאין חזירו יכול לטרוח מזה
קעצד: **ורבנן** הוא דפסל'הו.
וחף על גב דלמך לקמן (דף צג:) הכל
מודים בעד מיתה דחייב משום
דרבנן אכשרוה ואלוהין צמר דרבנן
צמר דתרייהו אלוהין לחייבו דלמס'
כיון דמדרבנן מועילת עדותו הרי
כאל הפסד ממון בזה שלא העיד והכא
אע"ג דמדרבנן לא מהני עדותו מידי
כיון דמדאורייתא מהני מיחייב:

מידי דהא לא מפקת מפומך שקראאפ' הכי אסור משום שנאמר מדבר שקר תרחק ימנין לנושה בחבירו מנה שלא יאמר אטעננו במאתים כדי שיודה לי במנה ויתחייב לי שבועה ואגלגל עליו שבועה ממקום אחר תלמוד לומר מדבר שקר תרחק ימנין לנושה בחבירו מנה וטענו מאתים שלא יאמר אכפרנו בב"ד ואודה לו חוץ לבית דין כדי שלא אתחייב לו שבועה ולא יגלגל עלי שבועה ממקום אחר תלמוד לומר מדבר שקר תרחק ימנין לשלשה שנושין מנה באחד שלא יהא אחד בעל דין ושנים עדים כדי שיוציאו מנה ויחלוקו ת"ל מדבר שקר תרחק ימנין לשנים שבאו לדון אחד לבוש סמרטוטין ואחד לבוש איצטילית בת מאה מנה שאומרין לו לבוש כמותו או הלבשהו כמותך ת"ל מדבר שקר תרחק כי הווי אתו לקמיה דרבא בר רב הונא אמר להו שלופו פוזמוקייכו וחורו לדינא ^א ממנין לדין שלא ישמע דברי בעל דין (חבירו) קודם שיבא בעל דין חבירו ת"ל מדבר שקר תרחק ימנין לבעל דין שלא יעדים דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חבירו ת"ל מדבר שקר רב הונא אמר רב כהנא מתני ^ב מלא תשא לא תשיא ^ד ואשר לא טוב עשה בתוך עמיו רב אמר ז"ה הבא בהרשאה ושמואל אמר זה הלוקח שדה שיש עליה ^ה עסיקין אינה נוהגת אלא בראוין להעיד כו' ^ו לאפוקי מאי אמר רב פפא לאפוקי מלך ורב אחא בר יעקב אמר ^ז לאפוקי משחק בקוביא מ"ה משחק בקוביא ^ח כל שכן מלך ומ"ד מלך אבל משחק בקוביא מדאורייתא מחזא חזי ורבנן הוא דפסלוהו: בפני בית דין ושלא בפני ב"ד כו': במאי קמיפלגי אמרוהו רבנן קמיה דרב פפא ^ט בידון מינה ומינה בידון מינה ואוקי באתרה קא מיפלגי ר' מאיר סבר דון מינה ומינה מפקדון מה פקדון מושבע מפי עצמו חייב אף עדות מושבע מפי עצמו חייב ומינה מה פקדון בין בבית דין ובין שלא בבית דין אף עדות בין בבית דין ובין שלא בבית דין ורבנן סברי דון מינה ואוקי באתרה מה פקדון מושבע מפי עצמו חייב אף עדות מושבע מפי עצמו חייב ואוקי באתרה מה מושבע מפי אחרים בבית דין אין שלא בבית דין לא אף מושבע מפי עצמו בבית דין אין שלא בבית דין לא

אשר יבצע עליו חף עדות מפי עמלו חייב ומינה מה פקדון אפי' שלא צ"ד דהא ונשבע על אמונתו: חף בעדות. אע"ג דמושבע מפי אחרים האמור בשבועת העדות אינו אלא צ"ד דראמרין דאפילו שלא צבית דין לאמר משתקין על הכא כי הוסיף: ורצנן סברי דון מינה. מה פקדון ומושבע מפי אחרים: ואוקינן דהא צבית דין לאמר שזהותו לכל שבועת העדות העומדת כחשפט המפורש בשבועת העדות אינו אלא צבית דין חף מכל עמלו שזהותו לה ממקום אחר אינו אלא צבית דין:

קולר. שלשלת העון: ורואה וזוט. ורבו החליף: איני מזדה. משקר: וקום הסם. ושיחא סבור צעל דין שחתה צא להעיד ויודה אמת: ואגלגל עליו שצועה. שאינו מודה לי במקלם ואשצענו על ידי גלגול או שצועת קרקעות שאין נשצעין עליהן אלא על ידי גלגול: שלא

והס' בעלי דין: לנזש כמוסו. שלא
תגרוס לנו לישא לך פנים או יסמנתמו
דברי שנגנדיך מפני חשיבותך ואמר
איך יאמינו בי בית דין על אדם
חשוב כזה: מדבר שקר תרחק. וכיון
שאש' מריבו מוסוס ממעדי זה אש'
שקרו: פוזמוקייכו. כמין אנפיליאות
חשובים קלנזש'ש' זעל': לא תשא.
אזהרה למקבל: קרי ביה לא תשא.
אזהרה לזעל דין: שמע שוא.
שהמטעים דבריו שלא בפני זעל דינו
אינו זוש מדברי שקר: ואשר לא
זוש עשה. פסוק זה צספר יחזקאל:
זו הכא כהרשאה. ומתעבר על ריב
לא לו ושמא הרששון נוח לו ונוח
לפסרה יותר מזה שאינו יכול לעשות
פסרה בזמון אחרים: שיש עליה
עסיקין. עוררין כמו (בראשית כו)
כי התעסקו עמו שמערתרין על
המזבח וזה חזה צא אקום אותה
ובצוע על חזה שרוא אש' זרוע:
למעוטי מלך. דמנן סנהדרין (דף יח.)

מוסף רש"י

קצוּבִּיָּא. צעירצון ^א והמראה שקורין פרימיטיבִּיִּים: **כל שכן מלך**. דמדאורייתא לא חזי דכתיב (דברים י"ז) שום תשים עליך מלך שהאז אימתו עליך ^א והבא להעיד צריך לעמוד לפני הדיין דלמחרן לעיל (דף ג.) ודך ציון הוא לו: **אצל משחק קצובִּיָּא מדאורייתא חזי**. שלא פסלה תורה אלא עד חמש שנטול בחזקה כמו (שופטים ט) ויגזלו את כל העובר ^א דצעלי סכס ורבנן גזרו ביה ועשוהו גולן מדבריהם ואמרו אסמכתא היא ולא קניא וכיון דמדאורייתא חזי חיילא עליה שצועה. ורב אחא סבר הואיל וסוף סוף אי מסהדי לא מקצלינן ליה לא קריין ביה והוא עד: **דזון מינה ומינה דזון מינה ואוקי בחדתה פליגי**. פרשה שלמדה דבר מחזירתה בגזירה שזה אם תעמיד אותו דבר בזו בתורת מה שהיה עומד במקום שלמדו משם דהואיל ולמדו ממנו על כרחך ממנו תחזור ותלמדנו לכל משפטו. או דין מינה ואוקי בחדתה כלומר לאחר שלמדו משם והבאתו לכאן העמידהו כאן בתורת שאר דברים המפורשים כאן. והשתא מפרש לה ואולי: **רב מאיר פבר רון מינה ומינה** לקמן (דף גה.) ילפינן שצועת העדות בגזירה שזה דתפתח [ויקרא ה] תחטא פקדון מושבע מפי עצמו חייב דכתיב (וי) שקר בין צבית דין בין שלא צבית דין מפקמן בשמעמין מפי עצמו דילפינן מפק עצמו חייב אף עדות מושבע מפי עצמו העדות מה מושבע מפי אחרים האמור

(א) סנהדרין דף ו: ע"ש,
(ב) ז"ל ומנין וכן בכל העמוד.
(ג) רש"ל (א) סנהדרין דף ו:
(ד) נ"י חו"ס ב"מ יד. ד"ה
ויזאן, (ה) יומא עד,
(ו) יציאות עז: צבא קמא
כ"ה: סנהדרין ע"ש וזכ"ס
נ"א: מנחות ספ. קו. חולין
קכ: ודע מה ש: רש"ל שם
שהסמך ע"ש ע"ה דהלל נשבע
לנ"א, (ח) סנהדרין כב.,
(ט) ז"ל אשר יעבור,

תורה אור השלם

1. מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק וְנָקִי וְרִצְיוֹן אֵל תִּתְּרוּ בִּי לֹא אֶעֱדִיד רְשָׁעִי:
- שמות כג ו
2. לֹא תִרְחֹק לֹא תִנָּחַף לֹא תִתְּנֶה לְבָרֶעַךְ עַד שֶׁקֶר:
- שמות כג ז
3. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא בִּי לֹא יִקָּה יְיָ אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא יִתֵּן מֶלֶךְ לְשָׂא:
- שמות כג ח
4. אָבוֹי בְּעֶשֶׂק עֶשֶׂק גִּלְגֹּל גִּלְגֹּל אֲחֹא וְאִשְׁרָל בִּי טוֹב עֲשֵׂה בְּתוֹךְ עַמּוּי וְהִנֵּה מֵת בְּעִזּוֹ:
- יחזקאל יח יח

מוסף רש"י

[illegible]

(א) ז"ל אלמא דדוקא אס כפר צו במקום וכו'.